Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Keski-Suomen hyvinvointialueella, Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Keski-Suomen hyvinvointialueella, THL:n alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2026

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 18.11.2026
1591/00.04.00/2026

Valmistelija strategiajohtaja Anu Pihl p. 050 320 4896

Selostus asiasta

Yleistä

Osana valtakunnallista ohjausta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tehtävänä on sosiaali-ja terveydenhuollon järjestämislain 30 §:n mukaan laatia vuosittain asiantuntija-arviot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä hyvinvointialueittain, yhteistyöalueittain ja valtakunnallisesti.

THL:n asiantuntija-arvio on on yksi osa sosiaali- ja terveysministeriön, valtiovarainministeriön, sisäministeriön ja hyvinvointialueiden välisissä vuosittaisissa lakisääteisissä neuvotteluissa, joissa tarkastellaan kunkin alueen järjestämisvastuuseen kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien toteuttamista.

Asiantuntija-arviot muodostavat perustan myös sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain laatimalle valtakunnalliselle selvitykselle sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta ja rahoituksen tason riittävyydestä.

THL hyödyntää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen arvioinnissa sekä laadullista että määrällistä tietopohjaa. Arvioinnissa käytetyt tiedot kuvaavat valtaosin vuotta 2025 ja vuoden 2026 ensimmäistä vuosipuoliskoa.

THL:n laatiman asiantuntija-arvion keskeinen sisältö

Asiantuntija-arvion johtopäätöksissä tunistetaan hyvinvointialueen talouden myönteinen kehitys, vaikka pitkän aikavälin haasteet talouden ja toiminnan yhteensovittamiseksi ovat merkittäviä.

Lisäksi asiantuntija-arviossa todetaan, että palvelujen yhdenvertaisuutta on vahvistettu ja kehitys vastaa valtakunnallisia tavoitteita siitä, että palvelujen tulee määräytyä yksilöllisen tarpeen eikä asuinpaikan perusteella. Työtä yhdenvertaisuuden eteen on kuitenkin edelleen tehtävänä ja haasteita esimerkiksi erilaisten määräaikojen toteutumisessa esiintyy.

Suositukset

Asiantuntija-arviossa suosituksina esitetään

- varmistaa talouden sopeuttamisen ja rakenneuudistusten yhteydessä asukkaiden tarpeita vastaavien palvelujen riittävän ja oikea-aikaisen saatavuuden.
- varmistaa työikäisten sosiaalipalvelujen riittävyyden sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio palvelutarpeen kasvaessa.

- varmistaa alueellisesti kattavan kotisairaalatoiminnan ja muiden sairaalahoitoa korvaavien palvelujen riittävyyden vuodeosastokapasiteetin vähentyessä.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta merkitsee THL:n alueellisen asiantuntija-arvion tiedoksi.

Päätös